

บทที่ ๔

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

๔.๑ สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา ยุทธศาสตร์การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สรุปตามวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสังคมไทยปัจจุบัน สรุปผลได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ หมายถึง ศาสตร์และศิลป์ในการนำพาชาติไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ หรือทรัพยากรมนุษย์ ครอบคลุมทุกๆด้านและทุกกลุ่มอายุ จึงถือเป็นงานและหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วนราชการ และหน่วยงานต่างๆที่จะต้องผลักดันให้เป้าหมายและยุทธศาสตร์ดังกล่าวบังเกิดผลในทางปฏิบัติ นอกจากนี้จะยึดเป้าหมายและยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นหลักแล้ว ยังยึดแผนการบริหารราชการแผ่นดินและแผน /ยุทธศาสตร์ของแต่ละส่วนราชการ/หน่วยงานเป็นแนวทางด้วย และเพื่อให้เห็นภาพรวมในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยรวมของประเทศ แนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์จะต้องประกอบไปด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และการกำหนดกลยุทธ์ แนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในมิติตะวันตกและตะวันออกนั้นสรุปได้ว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงให้รวดเร็วยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ก็เป็นการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบโดยองค์การ เพื่อส่งเสริมสนับสนุน และปรับปรุงให้บุคลากรมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการทำงานที่เหมาะสม มีการเปลี่ยนแปลงเจริญเติบโตทางจิตใจและบุคลิกภาพที่ดีขึ้น ทั้งในงานปัจจุบันและเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับงานในอนาคต อันจะส่งผลต่อความสามารถขององค์การในการแข่งขัน และการพัฒนางานอย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้นหมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยใช้ทั้งกลยุทธ์และทักษะต่างๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้ความรู้ความสามารถได้อย่างเต็มความสามารถเพื่อผลประโยชน์ขององค์กร รวมทั้งมีทัศนคติที่ดีต่อหน้าที่ ความรับผิดชอบ อันจะทำให้งานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคตต่อไปได้ องค์การทุกองค์การในทุกระดับ ทั้งในระดับจุลภาคและมหภาค ต้องการความเจริญเติบโต และมีการปรับวิธีการดำเนินไปตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเพื่อความอยู่รอดและเพื่อความได้เปรียบในการแข่งขัน ดังนั้น ทรัพยากรมนุษย์ขององค์การจึงต้องได้รับการพัฒนาให้มี

ความรู้ ความสามารถทัน หรือนำการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เมื่อบุคคลได้รับการพัฒนาแล้ว ย่อมมีค่านิยม ทักษะคติ ความต้องการ และพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ส่วนหลักการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์มี ๓ แนวทาง คือ ๑. การเรียนรู้ประสบการณ์ มีวิธีการ เช่น การฝึกอบรม การศึกษา และการพัฒนา เป็นต้น ๒. การเรียนรู้ด้วยกิจกรรม ๓. การพัฒนาองค์การให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

ส่วนความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สรุปได้ว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับองค์การ เพราะสามารถทำให้องค์การบรรลุเป้าหมาย และทำงานออกมามีประสิทธิภาพ นอกจากนี้งานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นการมุ่งที่จะเลือกสรรคนดี คนมีความสามารถ ให้เข้ามาในองค์การได้ โดยการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ ทันสมัยต่อสภาพสังคม เพราะว่าทรัพยากรมนุษย์เป็นทรัพยากร ขององค์การหรือหน่วยงาน โดยใช้ทรัพยากรทั้งหมดที่มี ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพของคน ที่มีคุณค่าและมีความสำคัญของ องค์การและยังเป็นปัจจัยที่จะบอกถึงความสำเร็จและล้มเหลวในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของ องค์การอีกด้วย

๒. วิเคราะห์ยุทธศาสตร์การประยุกต์ใช้ตรรกะในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สรุปผลได้ดังนี้

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นกระบวนการต่างๆ ที่จะทำให้นักวิชาการได้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงานที่ดี ส่งผลให้การปฏิบัติงานมี ประสิทธิภาพสูงขึ้น ในทางพระพุทธศาสนามีกระบวนการ ข้อปฏิบัติที่เป็นหลักสำหรับศึกษา ๓ ประการ คือ ๑) การอบรมทางด้านศีล เพื่อฝึกหัดอบรม กาย วาจา จิตใจ และปัญญา ให้ดียิ่งขึ้นไป จนบรรลุเป้าหมายสูงสุดคือพระนิพพาน หลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยการรักษาศีล เป็นการรักษาดนให้มีพฤติกรรมทางสังคมที่พัฒนา ด้วยการไม่เบียดเบียนก่อให้เกิดความเดือดร้อนให้ผู้อื่น แก่สังคม และประพฤติดังที่เป็นประโยชน์เกื้อกูลต่อสังคมมีระเบียบวินัยประกอบอาชีพสุจริต ฝึกตนเองให้อยู่ในสังคมด้วยดี มีระเบียบวินัยในการดำเนินชีวิต มีการอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยดี เป็นชีวิตที่พร้อมจะรับการพัฒนา และมีโอกาสทำประโยชน์ตนและประโยชน์ผู้อื่นเป็นอันมาก ทำให้เป็นคนที่มีความมั่นใจ ในมนุษย์นั้นเป็นผู้ที่มีความสามารถที่พัฒนาได้ แต่ก็พัฒนาได้ไม่เท่ากันทุกคน ขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคลไป พระพุทธเจ้าจึงได้จัดรูปแบบการพัฒนาด้วยศีล เป็นลำดับตามความสามารถ ด้วยการรักษาศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๙ และ ศีล ๓๑๑ ตามความสามารถของแต่ละบุคคล ๒) การอบรมทางด้านสมาธิ เพื่อทำให้จิตตั้งมั่น การทำให้ใจสงบแน่วแน่ ไม่ฟุ้งซ่าน, เป็นการพัฒนาต่อมาจากการรักษาศีล พัฒนากาย วาจา ของตนให้สะอาดได้แล้วมุ่งหวังความสงบสุขทางใจ นำไปพัฒนาต่อ เพื่อที่มนุษย์นั้นได้พัฒนาตนเองให้เป็นคนมีจิตใจ หรือใจคอหนักแน่น

เอาจริงเอาจังกับงานที่ได้รับมอบหมาย หรือหน้าที่ที่รับผิดชอบ สมานนั้นเป็นความพร้อมของจิตใจ ที่จะทำงานอันมีลักษณะบริบูรณ์หรือสมบูรณ์ด้วยสติ สัมปชัญญะ มีความสามารถควบคุมตนเองได้ ตลอดจนมีความเพียรพยายามเอาใจจดจ่อไม่ทอดลอย ในขณะที่เดียวกันก็มีส่วนช่วยสืลให้มีลักษณะ จริ่งจ๋งขึ้นอีกด้วย ๓) การอบรมทางด้านปัญญา เป็นหลักการพัฒนามนุษย์ให้เกิดความรู้ตามความเป็นจริงในสองส่วน คือ ในส่วนที่เป็นวิชาชีพ จัดว่าเป็นปัญญาที่ใช้ในการประกอบอาชีพการงาน บุคคลต้องมีความรู้และเชี่ยวชาญในอาชีพนั้น และในส่วนที่เป็นทางธรรม เป็นความรู้ชีวิตและ ธรรมชาติที่แท้จริงจนสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้หมดสิ้น หลักการพัฒนาด้านสติและสมาธิสอง ประการข้างต้นนั้นมีขึ้นก็เพื่อพัฒนามาสู่การพัฒนาปัญญา ดังนั้นพระพุทธเจ้าจึงได้ทรงวางหลักการ พัฒนาด้านปัญญาไว้ก็เพื่อให้มนุษย์มีความรู้ความเข้าใจในสิ่งทั้งหลายอย่างแท้จริง หรือตามที่ เป็นอยู่จริง ๆ จนทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความคิดเห็น เปลี่ยนค่านิยม มีโลกทัศน์และ ชีวิตทัศน์อย่างใหม่ได้ ตลอดทั้งเป็นปัจจัยนำไปสู่การพ้นทุกข์คือหมดกิเลสได้

ฉะนั้นในธรรมทั้ง ๓ ประการเหล่านี้ ถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่ง ก็เกิดขึ้นไม่ได้ เพราะ เป็นธรรมที่เป็นอุปนิสัยแห่งกันและกัน เมื่อบุคคลไม่มีสติ สมาธิก็ไม่เกิดขึ้น แม้ปัญญาก็ไม่เกิดขึ้น ได้เพราะขาดสติและสมาธิอันเป็นตัวอาศัยส่งเสริม กระบวนการพัฒนาปัญญาจึงไม่เจริญงอกงาม ได้ แต่เมื่อบุคคลมีสติสมบูรณ์แล้วก็เกิดสมาธิ แม้สมาธิก็เป็นอุปนิสัยให้เกิดปัญญา ดังนั้น สติ สมาธิ ปัญญา จึงอาศัยซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้เกิดขึ้นเป็นลำดับไปจนถึงที่สุด เหมือนกับต้นไม้ที่มีกิ่งและใบบริบูรณ์ สะเก็ดก็สมบูรณ์ เปลือกและกระพี้ ก็ถึงความบริบูรณ์ แก่น ก็ถึงความบริบูรณ์ได้ด้วยเช่นกัน

๔.๒ ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

๔.๒.๑ ข้อเสนอแนะสำหรับองค์กร

หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ควรกำหนดแผนดำเนินการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนา โดยได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารใน ทุกระดับชั้นขององค์กร และสนับสนุน ตลอดจนควบคุมดูแล การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ เป็นไปตามที่องค์กรต้องการ ตามวัตถุประสงค์ของตนเอง และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ จะประสบผลสำเร็จได้ย่อมขึ้นอยู่กับความตั้งใจและความเต็มใจของผู้ที่เข้ารับ การศึกษา การอบรม การพัฒนา ตลอดจนการพัฒนาตนเอง โดยมีจุดมุ่งมั่นเพื่อที่จะทำงานใน องค์กรได้อย่างมีความสุข มีประสิทธิภาพประสิทธิผล และมีความก้าวหน้าในสายงานหรือสาย อาชีพต่อไป

๔.๒.๒ ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

๑. ศึกษาการนำหลักธรรมทางพุทธศาสนาในข้อธรรมอื่นๆ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ

๒. ศึกษาวิจัยแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแนวพุทธ เพื่อส่งเสริมให้เป็นที่ยอมรับอย่างเป็นสากลมากขึ้น